

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL IV KVALIFIKACIJOS LYGIUI ĮGYTI FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO
PROGRAMŲ PRITAIKYMO MOKINIAMS, BAIGUSIEMS PAGRINDINIO UGDYMO
PROGRAMOS PIRMAJĄ DALĮ, EKSPERIMENTO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2020 m. liepos 10 d. Nr. V-1038
Vilnius

Siekdamas sudaryti galimybes mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, mokytis pagal IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programas ir kartu nuosekliai mokytis pagal bendrojo ugdymo programas – pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį ir vidurinio ugdymo programą ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 914 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 12.4 papunkčiu:

1. T v i r t i n u IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašą (pridedama).

2. S u d a r a u šio įsakymo 1 punktu patvirtinto IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo įgyvendinimo stebėsenos grupę:

2.1. Joana Vilimienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento Profesinio mokymo skyriaus vedėja (grupės vadovė);

2.2. Gintautas Bužinskas, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro Profesinio mokymo programų rengimo skyriaus vedėjas;

2.3. Loreta Gražlienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė;

2.4. Lina Korienė, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro Kvalifikacijų formavimo skyriaus metodininkė;

2.5. Aušra Misonė, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Švietimo ir mokslo skyriaus vadovė;

2.6. dr. Birutė Miškinienė, Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų viceprezidentė, VšĮ Vilniaus universiteto Verslo mokyklos direktorė, Švietimo, mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos sektorinio komiteto pirmininkė;

2.7. Daina Rožnienė, Kauno taikomosios dailės mokyklos vadovė;

2.8. Dalia Švelnienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento Profesinio mokymo skyriaus vyriausioji specialistė;

2.9. dr. Vidmantas Tūtlys, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos profesorius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-2235](#), 2021-12-13, paskelbta TAR 2021-12-13, i. k. 2021-25684

3. P a v e d u šio įsakymo 2 punktu patvirtintai IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo įgyvendinimo stebėsenos grupei analizuoti eksperimento eigą, identifikuoti kylančias problemas ir siūlyti sprendimus.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministro 2020 m. liepos 10 d.
įsakymu Nr. V-1038

IV KVALIFIKACIJOS LYGIUI ĮGYTI FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ PRITAIKYMO MOKINIAMS, BAIGUSIEMS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS PIRMĄJĄ DALĮ, EKSPERIMENTO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato eksperimento tikslą, uždavinius, profesinio mokymo įstaigų (toliau – mokyklą) ir IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų (toliau – profesinio mokymo programa), kurios bus įgyvendinamos eksperimento metu, sąrašą, eksperimento organizavimo sąlygas.

2. Profesinio mokymo programos eksperimento metu bus įgyvendinamos mokykline profesinio mokymo organizavimo forma.

3. Profesinio mokymo programa šiame apraše suprantama kaip profesinio mokymo programa, įgyvendinama kartu su pagrindinio ugdymo programos antrąja dalimi ir vidurinio ugdymo programa.

4. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS EKSPERIMENTO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Bendrojo ugdymo mokyklų struktūra ir bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka savivaldybėse turi įtakos mokinių, baigusių pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, tolesniam pasirinkimui, kur mokytis. Valstybės strateginės analizės centro 2019 metais atlikto tyrimo „Universitetas, kolegija ar profesinio mokymo įstaiga? Požiūris, patrauklumas, pasirinkimas“ (toliau – tyrimas), įgyvendinant projektą „Mokslo ir studijų pažangos stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“ (projekto Nr. 09.3.2-ESFA-V-710-02-0001), duomenimis, nuo 2013–2014 mokslo metų iki 2018–2019 mokslo metų dvigubai padaugėjo mokinių, kurie profesinio mokymo įstaigose pasirinko mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį ir siekė įgyti pagrindinį išsilavinimą, skaičius. Mokinių, kurie rinkosi mokytis tik pagal pirminio profesinio mokymo programas (ISCED 2), skaičius nuolat mažėjo, o 2018–2019 mokslo metais jis buvo 9,5 karto mažesnis už profesinio mokymo įstaigose besimokančių tik pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokinių skaičių. 2018 metais 90,5 procento mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose, tęsė mokymąsi pagal pirminio profesinio mokymo programas kartu su vidurinio ugdymo programa, siekdami įgyti vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją. Atsižvelgiant į tyrimo išvadą, kad profesinio mokymo patrauklumą mažina nepakankama profesinio mokymo programų pasiūla mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, numatyta vykdyti bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programų suartinimo eksperimentą.

6. Eksperimento tikslas – sudaryti galimybes mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, mokytis pagal profesinio mokymo programą ir kartu nuosekliai mokytis pagal bendrojo ugdymo programas – pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį ir vidurinio

ugdymo programą, – siekiant įgyti pagrindinį išsilavinimą, vidurinį išsilavinimą ir IV lygio kvalifikaciją.

7. Eksperimento uždaviniai:

7.1. užtikrinti kokybišką bendrojo ugdymo programų įgyvendinimą;

7.2. įvertinti profesinio mokymo programų tinkamumą ir (arba) numatyti jų pritaikymo būdus pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį baigusiems mokiniams;

7.3. ugdant kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, užtikrinti kokybišką pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų turinio ir profesinio mokymo integraciją, įgyjant mokymuisi visą gyvenimą būtinų kompetencijų.

III SKYRIUS EKSPERIMENTO ORGANIZAVIMO SĄLYGOS

8. Eksperimente buvo pakviestos dalyvauti mokyklos, kurios turi pagrindinio ugdymo programos antrosios dalies įgyvendinimo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo turinio integracijos patirtį, reikalingus mokymui(si) išteklius ir pasirengusius bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojus. Eksperimente dalyvaujančių mokyklų ir eksperimente vykdomų profesinio mokymo programų sąrašas pateikiamas aprašo priede.

9. Mokinio prašymą mokytis pagal profesinio mokymo programą priima mokykla, sudaro profesinio mokymo sutartį ir ją užregistruoja Mokinių registre. Spręsdama dėl mokinio tinkamumo mokytis pagal profesinio mokymo programą, mokykla privalo vadovautis Asmenų, pageidaujančių mokytis pagal pirminio arba tęstinio profesinio mokymo programas, bendrojo priėmimo į valstybinę ar savivaldybės arba nevalstybinę profesinio mokymo įstaigą tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-373 „Dėl Asmenų, pageidaujančių mokytis pagal pirminio arba tęstinio profesinio mokymo programas, bendrojo priėmimo į valstybinę ar savivaldybės arba nevalstybinę profesinio mokymo įstaigą tvarkos aprašo patvirtinimo“, IX skyriaus nuostatomis.

Profesinio mokymo sutartyje turi būti numatyti įsipareigojimai dėl mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį. Mokiniui, pabaigusiam pagrindinio ugdymo programą ir teisės aktų nustatyta tvarka įgijusiam pagrindinį išsilavinimą, profesinio mokymo sutartis tęsiama – numatomi įsipareigojimai dėl mokinio mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą.

10. Profesinio mokymo programai įgyvendinti nustatomas minimalus 12 mokinių skaičius grupėje. Nesusidarius nustatytam mokinių skaičiui, profesinio mokymo programa neįgyvendinama.

11. Mokyklos pasirengia savo eksperimente vykdomų profesinio mokymo programų įgyvendinimo 2020–2021, 2021–2022 ir 2022–2023, 2023–2024 mokslo metams planų projektus. Mokyklų profesinio mokymo programų įgyvendinimo planai gali būti koreguojami, jeigu bus keičiami bendrieji ugdymo planai ir (ar) profesinio mokymo planai 2021–2022, 2022–2023 ir 2023–2024 mokslo metams.

12. Profesinio mokymo programų įgyvendinimo planų projektai rengiami vadovaujantis atitinkamų mokslo metų bendraisiais ugdymo planais, bendraisiais profesinio mokymo planais, atitinkamomis profesinio mokymo programomis ir šiuo aprašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1240](#), 2021-07-07, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15432

13. Mokyklos, planuodamos įgyvendinti profesinio mokymo programas, pritaiko jas mokinių ugdymosi poreikiams, paskirsto profesinio mokymo programos modulius ketveriems mokslo metams, suplanuoja profesinio mokymo programos modulių ir bendrojo ugdymo dalykų turinio integravimą, konkretina profesinio mokymo programų modulių temas, potemes, apsisprendžia, kuriuos pasirenkamuosius modulius įgyvendins.

Mokykla gali iki 15 procentų koreguoti profesinio mokymo programos modulių, kurie įgyvendinami kartu su pagrindinio ugdymo programos antrąja dalimi ir vidurinio ugdymo

programa, turinį, nekeičiant jų apimties mokymosi kreditais. Mokyklos pritaikytą profesinio mokymo programą ir jos įgyvendinimo planą tvirtina mokyklos vadovas.

14. Rekomenduojama bendrojo ugdymo dalykų ir profesijos mokytojams kartu planuoti mokymo turinį: siūloma pagrindinio ugdymo programos iki 30 proc. dalykų turinio derinti su mokiniui aktualių profesinio mokymo turiniu, užtikrinant, kad mokinys pasiektų atitinkamo dalyko bendrojoje programoje numatytus pasiekimus ir būtų sudarytos galimybės dalyvauti pagrindinio ugdymo programos pasiekimų patikrinime; į vidurinio ugdymo programos dalykų turinį, siejant su kontekstu, siūloma įtraukti tarpdalykines temas, jas derinti su profesinio mokymo turiniu, užtikrinant, kad mokinys pasiektų jo individualaus ugdymo plano dalykų programose numatytus pasiekimus ir būtų sudarytos galimybės laikyti pasirinktus brandos egzaminus.

15. Profesinio mokymo programos įgyvendinamos mokykline profesinio mokymo organizavimo forma, vadovaujantis Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-482 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Mokyklos, dalyvaujančios eksperimente, kiekvienų mokslo metų pabaigoje IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo įgyvendinimo stebėsenos grupei teikia ataskaitą ir pasiūlymus profesinio mokymo programų įgyvendinimui koreguoti.

17. Pasiteisinus eksperimentui, jo išvados bus teikiamos Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui ir siūloma peržiūrėti reikalavimus minimaliam išsilavinimui, nustatytam atitinkamuose profesiniuose standartuose ir profesinio mokymo programose. Taip pat įvertinus eksperimento išvadas bus keičiami teisės aktai, reglamentuojantys formaliojo profesinio mokymo programų įgyvendinimą.

18. Profesinio mokymo programos įgyvendinamos iš mokykloms skirtų asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių. Profesinio mokymo lėšos skiriamos pagal Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 934 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodikos patvirtinimo“, pagrindinio ugdymo programos antrajai daliai ir vidurinio ugdymo programai mokymo lėšos skiriamos pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Priedų pakeitimai:

Priedas (pagal V-1350)

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1309](#), 2020-09-01, paskelbta TAR 2020-09-01, i. k. 2020-18355

Nr. [V-1240](#), 2021-07-07, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15432

Nr. [V-1350](#), 2022-09-02, paskelbta TAR 2022-09-02, i. k. 2022-18244

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1309](#), 2020-09-01, paskelbta TAR 2020-09-01, i. k. 2020-18355

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-1038 „Dėl IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1240](#), 2021-07-07, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15432

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-1038 „Dėl IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-2235](#), 2021-12-13, paskelbta TAR 2021-12-13, i. k. 2021-25684

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-1038 „Dėl IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1350](#), 2022-09-02, paskelbta TAR 2022-09-02, i. k. 2022-18244

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-1038 „Dėl IV kvalifikacijos lygiui įgyti formaliojo profesinio mokymo programų pritaikymo mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, eksperimento tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo